

Szüreti felvonulás Rákospalotán (1943)

A gazdasági év szokásai és hagyományai (I.)

A hagyományos paraszti társadalomban, így a 19. századi Palotán is évszázadok során kialakult rendje volt a gazdasági életnek is. A munkák előkészületének, elvégzésének és az eredmény megünneplésének generációkról generációkra áthagyományozott ideje, rendje és módja volt. Ha végigvesszünk egy kerek esztendőt, akkor láthatjuk meg, hogy hétköznapi munkájukban is milyen szerepe volt a rítusnak.

Újesztendő napján fogadták fel a férficselédseget és bocsátották el a régieket. Január 22-én, *Vince napján* minden háznál nagyokat ittak és dicsérték Vincét, hogy megtöltse a pincét.

Február 24-én *Szent Mátás apostol napján* vetették el az árpát, mert aki később vetette, annak több lett a földjén a gaz, mint az árpa.

Március 12-én, *Szent Gergely napján* vetették el a palántások (paradicsom, káposzta, marharépa) magját, mert aki később veti el, azé silányabb lesz. E napokon vetették el a mákot is, a borsóval együtt, mert úgy lesz jó termés.

Március 25. *Gyümölcsoltó Boldogasszony napja*. A szőlősgazdák ezen a napon mentek ki a szőlőbe, míg volt mit oltogatni.

Virágvasárnap a váci országos vásár napja volt. A palotaiak ilyenkor szekerekre kaptak és elhajtottak, aki öreg meg asszony otthon maradt, az megszenteltette a barkát: orvosság volt az egész évben mindenféle bajra.

Nagypéntek napja nagy ünnep volt katolikusoknál és protestánsoknál egyaránt. Egyetlen dolog volt e napon az ájtatosságok előtt: a lábas jószágot (lovat, tehenet, ökröt) kihajtották a malom melletti tóra, abba megfürösztötték, úgy nem lettek fekélyesek.

Április 10. *Századik nap* (szökőévben április 9.) Az uborkaültetés ideje. A régiek szerint nem szabad a napot elszalasztani, mert nem lesz bő a termés (márpedig a palotaiak egyik fő terménye az uborka).

Április 24. *Szent György napja* a leánycselédség fogadásának ideje. Ekkor kellett ültetni a babot meg a kukoricát.

(folytatjuk)